

" Wij verkiezen een Führer "

De Economische Oorzaken van Racisme en Oorlog in de Twintigste Eeuw
Dr. Martin De Vlieghere

Home

Library

Quotes

News

Contact

Nederlands

Français

English

uitgegeven door Van Halewijck ISBN 90 5617 054 6 en hier samengevat door Tom Luyckx

Keynes revisited.

"Door de ongecompliceerde toepassing van de economische theorie van John Maynard Keynes, werd Wereldoorlog II voor Hitler een noodzaak. Omdat wij, nog steeds prat gaande op de keynesiaanse konsensus, verder roeien met de spaan van inflatie, werkzekerheid en sociale bijstand, zou straks voor ons een nieuwe Führer wel eens noodzaak kunnen worden!" Aldus Martin De Vlieghere, post-doktoraal onderzoeker van het NFWO bij de vakgroep wijsbegeerte aan de Universiteit Gent, in zijn onlangs verschenen boek "Wij verkiezen een Führer. De Economische Oorzaken van Racisme en Oorlog in de Twintigste Eeuw". En dus, zo besluit hij daar gelukkig uit, zijn we verkeerd bezig. Onze systemen, die op zekerheid en rust gebouwd zijn, verhinderen economische innovatie en dus vooruitgang. Hiermee ontkennen we zelfs onze menselijke eigenheid, die zou bestaan uit het streven naar winst, en situatiegebonden verbetering.

Laten we even de redenering van de auteur volgen. Bij een falende economie, zo heeft Keynes ons geleerd, moet de overheid de markt stimuleren door er extra geld in te pompen. Ook een verlieslatend bedrijf kan 'gered' worden door werkgelegenheid. Of wil de overheid weer duizend werknemers op straat zetten? Op die manier kiest men echter eerst voor werkgelegenheid en pas in tweede instantie voor winst. Maar die noodzakelijke winst komt er niet, aangezien het bedrijf verlieslatend blijft. En ondertussen zijn de produktiemiddelen die in dit zinkend schip gepompt worden, niet inzetbaar in een nieuwe, op nieuwe behoeften inspelende sektor.

Zo remt deze staatsinterventie op tweevoudige wijze een gezonde economische groei af. Economie en samenleving stagneren. Maar stagnatie is geen optie, want als de economie niet kan reageren op buitenkansen, dan kan ze dat ook niet op nieuwe problemen. De zombiebedrijven zullen dan toch de poorten moeten sluiten, omdat de produktiemiddelen uiteindelijk toch efficiënt moeten aangewend worden.

Statistiekjes

Waar haalt de overheid het geld vandaan om haar verslavende stimuleringsprogramma's te financieren? Simpel, wanneer het voorlopige belastingsmaximum bereikt is, maakt die overheid, niet toevallig in het bezit van het alleenrecht op geldemissie, het geld gewoon bij. Dit is de oorspronkelijke definitie van inflatie. Ook hier biedt Keynes de regeringen de vrijgeleide aan. Maar inflatie is eigenlijk diefstal, aangezien het het geld ontwaardt. Wie winst gemaakt heeft wordt gestraft, wie schulden heeft beloofd. Alleen de echt rijken kunnen via kapitaalvlucht hun centen in veiligheid brengen. En terecht, merkt de Vlieghere op; "Kapitaalvlucht is de enige doeltreffende methode van de burgers om een regering terug te fluiten."

Het succes van de theorie van Keynes is tweevoudig te verklaren. Vooreerst kwam Keynes op het juiste moment met zijn wiskundige formules, statistieken en sifjferreeksen. Na de kwantificeerbare suksessen in de natuurwetenschappen, meende men ook het chaotische economische proces in sifjfers te kunnen vatten. Bovendien werkt het ter beschikking hebben van onaantastbare sifjferreeksen gewetensussend. Maar natuurlijk blijft economie onberekenbaar, allerlei irrationele toevalligheden en onzichtbare ledematen inkluis.

De tweede, fundamenteelere reden is dat Keynes iedereen tevreden stelt: de wetenschappers kunnen nu in hun statistiekjes berusten, de regeringen kunnen hun 'oplichting' rechtvaardigen, de ondernemers kunnen goedkoop geld lenen, en de werknemers en managers zijn verlost van de drukkende winstsifjfers.

Nasi's cultiveerden afgunst:
"Arbeiter erwacht !
Bonzen im Speck, Das Volk im Dreck

Sociale Onzekerheid

Een derde kwaad in ons huidige samenlevingsmodel is onze verplichte sociale zekerheid, zo stelt De Vlieghe provocatief.

Solidariteit kan alleen bestaan tussen gelijken die vrijwillig samenspannen voor een gedeeld belang. Elke staatkundig georganiseerde solidariteit is een schim die voor om het even welke politieke ingreep kan worden ingeroepen en dus een wapen in de handen van de machthebber is. Gedwongen solidariteit miskent de principes waarop de beschaafde omgang onder burgers is gebaseerd. Want elke verplichting is paternalisme, en elk paternalisme over een volwassen medemens is verwerpelijk omdat het de ander als evenwaardig persoon ontkent en bovendien geen eindpunt heeft.

Bovendien remt deze sociale zekerheid op zijn beurt een gezonde economie af, aangezien opnieuw tot inflatie overgegaan wordt om de uitkeringen tijdelijk te behouden en het volk te paaien. Bovendien belemmert de berusting in een zeker minimumloon de inventiviteit en de volhardendheid in nieuwe, risikovolle projecten. De Vlieghe gaat er immers van uit dat er altijd gaten in de markt zijn en dat dit pionierswerk inherent is aan de menselijke beschaving. Dus konkludeert hij dat wie

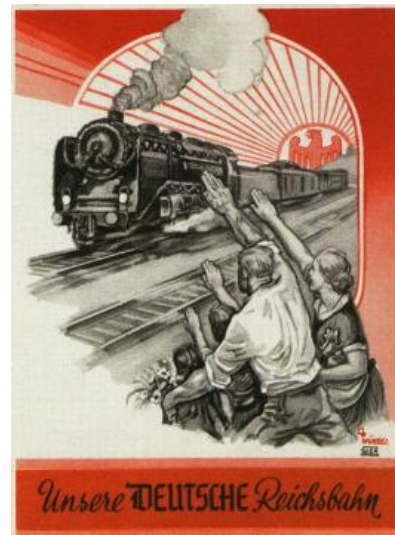
sociale ongelijkheid wil compenseren, de voedingsbodem zal aantasten van de rijkdom die men wil herverdelen. Te weinig te verdelen rijkdom doet onenigheid en frustratie ontstaan en draagt in zich de kiemen van kreten als "Eigen Volk Eerst".

Spelen

En dat brengt ons dichterbij Hitler en zijn nazi's. Martin De Vlieghe toont aan dat de "rise and fall" van het Nazi-rijk volledig te verklaren is uit het feit dat de nazi's, precies omdat ze niet terugschrokken voor de totalitaristische consequenties, de theorie van Keynes radicaal toegepast hebben. Wie zich niets aantrekt van de echte waarde van geld, kan onuitputtelijk geld bijmaken en zijn bevolking de illusie van rijkdom geven. Wie zich niets van rendabiliteit aantrekt, kan zijn burgers werkzekerheid geven, vaak in de wapenindustrie.

Na de illusie volgt echter de uitvergroete depressie. Om dit te voorkomen moest Hitler gebiedsuitbreiding, Lebensraum, bekomen, om ook daar inflatoir de economie leeg te zuigen, en moest hij beroep doen op dwangarbeiders; 'Untermenschen', die produceren zonder te consumeren. Martin De Vlieghe weet zeker dat, als de nazi's de oorlog gewonnen zouden hebben, de wereld zou veranderd zijn in een slavenkamp, maar ook dan zou de keynesiaanse economie die zij realiseerden onvermijdelijk imploderen.

Wat de auteur met dit boek wil aantonen, is dat extreem-rechts en het Führerprinzip in onze systemen ingebakken zit. Onze gematigde, en wellicht goedmenende politici dienen de keynesiaanse drug mondjesmaat toe, tot de toestand zo vergevorderd is, en de methodes zo gewoon, dat de meerderheid van de publieke opinie voor de overdosis kiest. Het nazi-regime was een kordaat krisismanager en de nazi's waren de sociale politici bij uitstek, maar niet voor iedereen! Al wie kiest voor werkgelegenheid eerst - en winst later - komt in een afhellend steegje terecht, met een Hitler als mogelijk extreem eindpunt.

Het grootste gevaar is de betutteling, het paternalisme van ondeskundigen, met andermans geld en onder druk gezet door tal van belangengroepen. De Vlieghe is formeel: "Zolang de 'respektabele' meerderheid staatsinterventie predikt, is extreem-rechts in opmars. Wie dus front wil vormen tegen extreem-rechts zal uiteindelijk de moed moeten opbrengen om de meerderheid ervan te overtuigen dat economische en sociale problemen niet met politiek kunnen worden opgelost."

Migranten

Eindelijk een concrete invulling van de dooddoener uit de anarcho-punkbeweging. Het alternatief blijft jammer genoeg onuitgewerkt in een theoretisch tegenbeeld steken. De Vlieghe ziet de oplossing in de volledige autonomie van elke volwassene. Het tipisch menselijk winststreven zal ervoor zorgen dat de produktiemiddelen, voortdurend wisselend, maar naar vermogen optimaal ingezet zullen worden.

De hele gemeenschap, migranten inclusief, zal daar beter bij varen. "Demokratie mag dan de beste heerschappijvorm zijn, nog beter is het om helemaal geen heerschappij te hebben. Heerschappij is een anachronisme en een gevaarlijk spelbreker in een samenleving die zo complex is dat ieder individu autonoom moet kunnen reageren op de unieke en eenmalige informatie op zijn terrein." Iedereen moet instaan voor zijn eigen financiën en niemand mag verplicht worden een deel daarvan af te staan om ongelijkheden

weg te werken. De totaal vrije markt met al zijn voor- en nadelen dus. De concrete utopie zelf blijft onbeschreven.

De chaos van het recht van de sterkste, slimste, beste? Uitgaande van de fundamentele goedheid van de mens zou dit nog iets kunnen betekenen, maar zoveel eeuwen geschiedenis en teologie hebben ons reeds beter geleerd. Misschien komt in een geheel vrije, ondernemende wereld het extreem-rechtse gevaar niet op politieke manier tot uiting, maar puur economisch, in wereldsturende multinationals. Zo veel verschil met de huidige stand van zaken is dat nu ook weer niet. Akkoord, waarschijnlijk zal heel wat van de middelen iets efficiënter ingezet worden en de totale rijkdom vergroten, maar of die dan ook beter verspreid zal zijn is nog de vraag!

Dat het huidige systeem aan sifilis lijdt is duidelijk, en - volgens De Vlieghe - bewezen, maar waarschijnlijk zal een ander systeem niet meer zijn dan een nieuwe testcase, gedoemd om aan dezelfde ziekte tenonder te gaan? Worden we nu gestraft omdat de rijken moesten delen met de armen? Is het probleem eigenlijk niet vooral dat de mens altijd verplicht moet worden om op grote schaal, buiten familie- en vriendenkring, iets 'goeds' te doen? Of is het probleem juist die grote schaal?

De Vlieghe ontsluit de huidige samenleving en haalt Keynes van zijn sokkel. En wie het boek leest zal begeistert worden door zijn logisch denkwerk. Maar is het met De Vlieghe's boek niet net zoals bij Keynes' economische theorie: in praktijk onbruikbaar? Hoe het ook zij; dit boek stemt tot nadenken. En den boer, hij ploegt voort!

Tom Luyckx

Het boek van Martin De Vlieghe "Wij verkiezen een Führer. De Economische Oorzaken van Racisme en Oorlog in de Twintigste Eeuw" is uitgegeven door **Van Halewijk** ISBN 90 5617 054 6

